

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginus

Campidonæ, 1673

Caput 23. Circa Prælatorum Jurisdictionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

in Ecclesia Cathedrali, nisi ipse sit qui
 concionetur, juxta aliam B. quae incipit.
 illuc nos Deus praeultr. Facit quia privile-
 gia omnia intelliguntur semper concessa
 independenter ab Episcopis, alioqui esset
 suspensa. cap. in his de privi. Et secundum
 hoc Rot. declaravit, nō solere Papā dare
 eorum licentiam praedicandi sub vo-
 catione Episcopi, ut refert Farin. ad c. 4.
 Et ratio est, quia minor nō potest
 altere disposita à majore. Unde sicut
 habentibus privilegium Apostolicum, ad
 praedicandum, non est necessarius con-
 sensus Episcopi, sic contradictio Episco-
 pi non potest illum ab hoc munere praedi-
 care in casu, de quo loquitur privileg.
 Tertiò. Quòd Regularem praedican-
 tem errores, potest Episcopus à munere
 concionandi suspendere, & tanquam Se-
 des Apost. Legatus contra ipsum proce-
 dere juxta Trid. sess. 5. cap. 2. Attamen ibi
 non est nō obstantia inveniuntur. Et cum
 illis prohibeantur Episcopi in jus voca-
 re Regulares, vel contra illos processum
 formare, etiam ratione delicti relinqui-
 tur hoc totum esse remittendum ad su-
 periores rei, qui ad instantiam Episco-
 pi illum puniat.
 Quartò. Quòd ad praedicandum in a-
 bus Ecclesijs, Regulares debent habe-
 re auctoritatem Parochi seu Episcopi, juxta
 cap. 2. sess. 5. in Trid. Verum si quis secus se-
 cerit. S. Card. Congreg. ibi declaravit,
 non ab Episcopo, sed suo Superiore esse
 puniendum.

CAPUT XXIII.

De Circa Praelatorum Jurisdictionem.

§. I.

De Circa Praelatorum Jurisdictione.

SUMMARIUM.

1. Omnia Praelati qui intelligendus.
 2. Praelati Regal. habent jurisd. & administrat.
 3. multi in titulis.

- 3 Praelati Regul. habent jurisd. ordinariam.
- 4 Et quasi Episcopi.
- 5 Praelati Regul. sunt in dignitate constituti.
- 6 Et possunt esse delegati.
- 7 Praelati Regul. possunt in suis Monasterijs, idem quod Episcopi.
- 8 Praelati Regul. non possunt sibi casus reservare pro arbitrio.
- 9 Nec censuras.
- 10 Priores locales Monasteriorum equiparantur Provincialibus.
- 11 Praelato absente ejus potestas devolvitur ad vicarium.
- 12 Quantum oporteat eum abesse.
- 13 In secundario Superiore, duplex residet potestas, & utraq. ordinaria.
- 14 Et potest ea uti, favore illius qui de industria expectavit absentiam Praelati.
- 15 Praelati Regul. possunt delegare.

Nomine Praelati secundum jura il-
 1
 le intelligitur, qui in Collegio ha-
 ber jurisdictionem cum administratio-
 ne, puta principalem, & independentem
 ab alio ejusdem Collegij, hanc autem ha-
 2
 bent Superiores Regularium in suis
 Monasterijs ex multiplici capite, nempe
 primò. In consequentiam suae electio-
 nis, volunt enim jura, ut qui praeficitur
 alicui collegio per electionem, habeat
 jurisdictionem in ejus membra, seu in
 omnes qui sunt de tali collegio, quam
 & ipsi consentur deferre dum illum eli-
 gunt, aut in electum consentiunt. Gloss.
 cap. Archidiaconus de off. Archid. Butr. eod.
 Innoc. cap. qui in Ecclesiarum de off. ord. Et
 Albertin. c. quoniam. de heret. in 6. quest. 4.

Secundò. Ex dispositione juris, quod
 in multis locis hanc jurisdictionem illis
 attribuit ut in can. nullam. 18. quest. 2. cap.
 cum expediat. de elect. in 6. & c. de quo fuse
 Roman. Haij & Sciopus, in astro inext.

Tertiò. Ex consuetudine, quam in
 hoc plurimum valere imò sufficere ag-
 noscunt Innocent, c. 1. de off. arch. Andr.
 Sicul.

REGIA
 BIBLIOTHECA
 ET
 MUSEUM
 REGIAS
 CELLARUM
 HISTORICAE
 8

Sicul. cap. si Sacerdos. de off. ord. Albertin. *Ungar. p. 1. cap. 6. Et passim alij.*

Supra cit. Et alij in capit. conring. de for. comp.

Quartò. Demùm jure Regula, & constitutionum, cujusque ordinis, in quibus ita disponitur, de quo Lud. Molin. tract. 7. de iust. d. 8. & fufè Paulin. Bertin in pra crim. regul. tit. 2. cap. 2.

- 3 Est autem Prælatorum Regularium jurisdictione ordinaria, vt docent Innocent. c. humilis. de ma. & ob. Abb. c. cum olim. eod. Et Albert. *supra cit.* Et hoc ex omnibus capitibus relatis, quia iura, & Doctores ordinariam appellant jurisdictione, quæ est ex lege, consuetudine, vel electione.
- 4 Quartò. Adde & in quibusdam ratione perpetuitatis, quia perpetuitas in jurisdictione facit illam ordinariam, secundum *Glof. cap. fin. de off. ord. l. vnic. ff. de off. conf. l. plurib. eod. de exerc. act. Bald. & Barth. l. cit. plurib.* Et hoc privatiuè ad Episcopos, etiã in monasterijs illis subditis, ut fufius differit Sciop. in astro in extr. quest. 7 n. 4. Et evidenter potest colligi ex ipsa Regula S. Benedicti. Et in plurib. locis juris videtur decisum ut c. hoc tantum. can. luminoso. can. nullam. 18. quest. 2. & cap. cum expediat. de elect. in 6. Vt quam quædam monasteria habent ab Episcopis dependentia, veniat intelligenda non de ordinaria sed in causis appellacionis, eo modo quo Episcopi subijciuntur Archiep. v. g. in causis appellacionis, vel ad benedicendos Abbates, pro quo faciunt dicta ubi de Exem. Est item iurisdictione Prælatorum Regul. quasi Episcopalis, ut norat *Glof. in clem. 1. de reb. eccl. non alien. Panor. c. atsi Clerici de iudic. Et speciali indulto diversis Pontifices, concessere diversis ordinib. Alex. III. Eugen. IV. Innocent. VIII. Pius V. & c. de quo Aragon. 22. quest. 38. a. 12. Clau. reg. lib. 11. n. 89. Tambur. de iur. Ab 10. l. d. 15. Portel. v. Abbas. Lam. in meth. p. 4. d. 4. & 5. Rosenti. in ait. pro recuper. monast. Cisterc. in*

Cuius jurisdictionis ratione dicuntur & sunt verè ac propriè Prælati, ac in dignitate constituti, ut norat Inoc. cap. milis de ma. & ob. Et Abb. cap. nihil. de elec. in 6. Imò & ipsi Priores, ac Guardiani

ordinum mendicantium (de quibus aliam maior videretur subesse difficultas) docent Abb. cap. cum olim. de ma. & ob. *Glof. cap. nullus de elect. in 6. Albert. cap. nam. de heret. in 6. quest. 3. & 4. Calder. in 6. Cordub. in annot. ad Casar. v. Guardiani. Fum. in armil. v. prælati. Angel. Syn. alij.* Ita quòd secundum eosdem (quod requiritur dominic. in cit. cap. nullus. Et videntur alij Canonista, in cap. statum. refer. in 6.) possint Superiores Regularium instar aliorum Prælatorum iurisdictione. Et tanquam in dignitate constituti dari in iudices delegatos Sedis Apostolicæ aut in causis appellacionem eligi, in dispositionem cit. cap. statum. Et in clem. in clem. religiosus. de procur. refer. in 6. resoluisse, & consuluisse, in favore cuiusdam Prouincialis, potuisse agere procuratorem, quia iura, hoc mittunt Prælati.

Quoad suos verò inferiores, & in septa suorum Monasteriorum possunt iurisdictione qua Episcopi in suis Diocælibus non sunt ordinis Episcopalis, vel specialiter illis interdicta. Dico quæ non sunt ordinis Episcopalis, quòd velim intelligas per hæc privilegia, & iura, de quibus loquimur (nam per alia multa exclusæ conceduntur) de quibus ubi de Benef. & ordinib. Dico item posse omnia, & Episcopi, & non sunt ipsis specialiter interdicta. Nam licet possint Episcopi pro arbitrio casus reservare, non tantum Prælatu Regularium: quia nò possunt reservare nisi illos 11. quos Clem. in suo decreto an. 1593. die 16. Man. per-

Quin etiam, cum postea fuisset abbatum, an possent addere censuram illi qui non sit ex illis, & sibi eam referre. S. Congreg. an. 1617. die 7. Jul. censuit, quod non, uti videre est apud Margar. ubi. *Cass. const. 278.*

Dicoem simplices Priores vel Guardianos Ordinis Mendicantium esse Praelatos in dignitate constitutos. Nam licet locus dicendum sit de Ordine Minorum attentis ejus antiquioribus constitutis, secundum quas hoc solis Provincialibus tribuebatur.)

Nunc tamen per communicationem cum Dominicanis etiam Guardianis convenit. Quia in mari magno Dominican. Priores locales aequiparati sunt Provincialibus intra suos Conventus, attributa eadem potestate & iurisdictione, quae Provinciales gaudent per se in Provincia. Ita Casar. v. *Guardiana*. & Roder. to. 1. *quest. 17. ar. 7.*

Ex diversis autem privilegijs Innoc. VIII. Eugen. IV. & aliorum Pontif. de quibus Marg. in *Ull. Cass. Barth. à S. Faul. lib. 6. q. 154. Auf. in sum. dia. v. absolut.* & Comp. Rod. *Recol. v. benedicere &c.*

Quando Praelatus abest à suo Monasterio, committitur ei potestas & iurisdictione de quibus dicitur ad Priorem, Superiorem, Vicarium, seu locum tenentem, quocumque nomine appelletur. Ut in eiusmodi secularijs Superioribus veniat distincta duplex iurisdictione, quae tamen fit in illis ordinaria. Prima est ea, quae eorum officio est annexa secundum consuetudines Ordinis. Altera dicitur versatur circa illa, quae sunt propria Praelato pro tempore eius absentiae, quae dicitur tempore Vicarius Praelati habere circa ea iurisdictionem vicariam, eò quod iurisdictione Praelati dicitur ad illum, non per delegatio-

nem sed per statuta & privilegia Ordinis. Et quod exercet (quod alias spectaret ad Praelatum, si praesens foret) exercet tanquam ex officio. Qui autem aliquid sic exercet, dicitur exercere tanquam Ordinarium, ut inter alios fuisse dixerit Berti. in *pract. crim. reg. tit. 2. cap. 4.*

Quam multum autem debeat Praelatus abesse à suo Monasterio, ad hoc ut ejus potestas censeatur devoluta ad Vicarium, Aufon. *loco supracit.* putat sufficere absentiam unius diei naturalis, secus dum spectatur eadem die reversurus, vel si quis videatur affectasse, & expectasse eius absentiam pro aliqua absolutione, vel si aliter in aliquo ordine sit constitutum. Verum mihi non placet illa secunda limitatio, nam licet quis expectet absentiam Praelati, ex quo tamen ille abest, non desinit eius potestas devolvi ad Vicarium, qui consequenter dum absolvit, legitime absolvit: quia utitur potestate ad se tunc pertinente vide *sect. seq. dub. 12.*

Demum ex hoc quod potestas Praelati regularis, seu eius Vicarii censeatur esse ordinaria, sequitur posse eum delegare pro necessitate casuum. Et hoc non tantum in Regularibus, ut putat, Port. v. *Praelatus dispensans*, sed etiam in usu privilegiorum quoad suos secundum Roder. to. 1. *quest. 20. a. 1. & Casar. v. absol. ord. quo ad frat.* Nam licet potestas Regularibus data, & per privilegia exercenda circa alienos, videatur reducenda ad delegatam, secus tamen est de illa, quae est exercenda erga proprios subditos. Quia iurisdictione delegata Ordinario mutat speciem, & fit ordinaria: non enim tunc datur illi aliqua iurisdictione specialis, sed permittitur ei liber usus suae Ordinariae.

D d §. II.

REGIA
BIBLIOTHECA
ET
MUSEUM
REGIAS
CELLARUM
ISTOLICE

S. II.

De Prælatorum Iurisdictione. Quantum ad
Dispensationes, & Absolutiones.

SUMMARIUM.

- 1 Regulares in suis dubijs possunt sequi consilium Prælatorum.
- 2 Prælati regular. possunt dispensare vota omnia suorum excepto Religionis.
- 3 Prælati Regul. possunt dispensare cum suis ad Dignitates.
- 4 Et non est opus dispensationem dari in Capitulo.
- 5 Non tamen censetur quis hoc ipso dispensatus, quo eligitur.
- 6 Regularis unius Provincia potest absolvi & dispensari à Prælato alterius.
- 7 Et unius Monasterij à Prælato alterius.
- 8 Prælati Regul. possunt cum suis dispensare in omni inhabil. ad officia Ordinis 23. & 29. Et in nota infamæ. & 14. Ibid.
- 3 In Irreg. ex defectu natalium & 21.
- 11 In Bigamia interpret. & similitud. 20. & 32.
- 17 In vera ac proprie dicta 21. 24. & 25.
- 17 Et in Homicidio 24. & 29.
- 11 Prælati Regular. possunt absolvere suos ab omnibus casibus & censuris etiam reservatis 15. 26. & 29.
- 16 Etiam in Bulla Cænæ.
- 10 Etiam ab Hæresi.
- 19 Privilegia Cassin. non comprehenduntur sub ulla revocatione.
- 36 Et de factis supra relata omnia non sunt revocata 36. & 40.
- 37 Delictum quando dicatur occultum.
- 38 Prælati Regul. possunt dispensare cum suis etiam in noto crimine finito Iudicio & Penâ solutâ.
- 41 Etiam si privilegia Regularium tollantur, poterunt absolvi à casibus reservatis Papa duplici alia via.

Leo X. concessit Minorib. ut in omnibus dubijs conscientiam tangeribus possint tutè & securè stare determinationi suorum Superiorum. Casar. declarare. & v. Guardianus. & Roder. in eisd. Leon. Hoc autem Privilegium fuit necessarium, nisi ad sedandos pupulos, aliàs enim certum est posse Regulares sequi tuta conscientia consiliorum Superiorum. Viderint interim Prælati qualia dant consilia, & quam formiter ad veram charitatem ad Regulam, ad Evangelium, ad sacrorum Pontificum, ad constitutiones Pontificum Prælati alia Congreg. Cassin. & nij IV. duplici constitutione, que & 63 in eorum Bullar. Et Congreg. span S. Bened. de Vallad. eiusdem privilegio quod est 46. in eius Bullar. possunt dispensare cum suis commissis in omni voto, excepto Religionis. Unde si aliquis Commissus haberet peregrinationis reservatum Papa per hæc privilegia absolvi ita Casar. dispensatio num. 27.

Sixt. IV. concessit Minorib. in Mari magno, ut General. Provinciarum Vicarij possint dispensare fratre orto ex adulterio seu quovis damnato coitu, ad hoc ut ad Ordinarum laturas promoveatur. Monet autem rand. in man. 10. 2. quest. 2. a. 2. hanc dispensationem faciendam esse in Capit. Generali datur ab Ord. Generali, aut Provinciali juxta quandam declarationem Gregor. XIV. Sed Peyrin. & ipsum Aulon. in sum. Dian. v. Prælati n. 16. docet eam posse impendi à quovis Guardiano, & consequenter extra Dominican. ab eodem Sixto. de quo far. v. dispens. n. 13. & alterius con. Minimis à Jul. II. de quo Capuccin.

ut in eo
n tangen
re detem
Calat.
oder. 10.
regium
andos in
posse Reg
confilia
interim
quam co
em ad
i factio
ntificas
affin la
que
ongit
uf de
ius
u suis
Relig
abeter
Papa
ita Cal
ib. in
rovinc
enfare
quor
Ordin
et aut
hanc
apit. Co
ut Pro
n declar
rim. S
r. pral
di a quo
e extr
egij con
o, de quo
ius con
puccin
nt.

ut in eo
n tangen
re detem
Calat.
oder. 10.
regium
andos in
posse Reg
confilia
interim
quam co
em ad
i factio
ntificas
affin la
que
ongit
uf de
ius
u suis
Relig
abeter
Papa
ita Cal
ib. in
rovinc
enfare
quor
Ordin
et aut
hanc
apit. Co
ut Pro
n declar
rim. S
r. pral
di a quo
e extr
egij con
o, de quo
ius con
puccin
nt.

casar. v. absol. ord. quo ad frat. & Roder. 10. 1. Bull. 14. & 84. Sixti IV. & 26. Jul. II. 10
Quantum tamen ad haresim in specie Alex. IV. concessit Minorib. ultra montanis facultatem absolvendi suos etiam relapsos, modò crimen non sit notum Sæcularibus. Gregor. verò XIII. idem concessit Societ. Jesu absque restrictione Provincia vel notitiæ. Compend. privila. Societ. v. absol. §. 8. Suar. de Relig. quaten. præl. sunt. lib. 2. c. 21. Cypr. in reg. S. Franc. c. 7. Peyrin. in const. 4. Sixti IV. Hieron. Rodriq. in comp. res. 3. Roder. 10. 1. qq. reg. 20. art. 9. Vega. in sum. p. 1. c. 49. casu. 1. & Celest. Suess. 17. 8. cap. 11.
Eugen. IV. concessit Calsin. & Cister. 11 ut Prælato Monasteriorum & in ipsorum absentia eorundem Vicarij possint quoscunque sibi subditos, etiam Novitios aut Commislos semel absolvere à quibuscunque casibus (etiam de quibus Sedes Apost. meritò foret consulenda. Et toties quoties cum illis dispensare in omni irregularitate contracta, celebrando in Excom. vel alia censura, modò non sit factum in contemptum clavium, vel non sit contracta ex homicidio propria manu perpetrato, 13 vel ex Bigamia. Item ab Infamia aut quavis inhabilitate ex talibus casibus resultante. Itè eosd. absolvere à quibuscunque excom. cens. & panis Ecclesiasticis; à jure vel ab homine Authoritate Apost. vel quavis alia generaliter, vel specialiter latis. Et etiam si talis absolutio foret reservata Papæ. Bullar. Calsin. const. 63. & 64. & in summar. grat. Chaff. Roder. & Lam. infra cit.
Pius V. concessit Prælatis Calsinens. 16 facultatem absolvendi suos ab omnibus casibus & censuris etiam contentis in Bulla Cænæ Domini. Et dispensandi cum ipsis in omni irregularitate etià contracta ob homicidium, vel mutilationem 17

REGIA
VLARIVM
ET
IMENTARIUM
REGILAS
CELLARLAS
ISTOLICE
8

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

- 18 pria manu factam ante ingressum Religionis. Et ab omnibus inhabilitatibus, aut nota infamia ex talibus culpis confurgentibus. Et tam plenè, vt sic absoluti vel dispensati non teneantur de hoc facere mentionem apud Sedem apost. in quacunque impetratione seu gratiam, seu iustitiam concernentem. Et hoc pro toties, quoties. Et sub clausulis: *Ex certa scientia de mera liberalitate Sedis apostolice & Plenitudine potestatis.* Et cum hac cautela, vt hac gratia sub nullis futurorum Pontificum revocationibus unquam sit comprehensa, sed semper censeatur ab his excepta. Quin etiam toties restituta, & de novo concessa, quoties aliqua revocatio contra ipsam emanabit. B. quæ incipit: *Dum ad congregationem expedita an. 1571. die 15. Iul. quæ est 197. in bullar. Margar.*
- 20 Jul. II. concessit Prælati Minor. ut possint cum suis dispensare in omni irregularitate, eâ exceptâ, quæ ex Bigamia & homicidio confurgit Compend. Soc. Jesu. v. *dispens.* & Casar. v. *absolut. extra-ord. quoad fratres.*
- 21 Sixt. IV. concessit Carthusian. omniū irregular. dispensationem, exceptâ eâ, quæ ex homicidio oritur. Idem Compend. & Casar. *citat.*
- 22 Benedict. XIII. concessit Priori Monasterij S. Bened. de Valladol. facultatem absoluedi suos Monachos ab omnibus & quibusvis censuris, excom. susp. & interd. sive ante sive post ingressum Religionis contractis, B. quæ incipit: *Devotionis vestre.* sub dato 6. Calend. Aug. Ann. 1395. Et est in Bullar. Congreg. Vallisfol. 25. ordine.
- 23 Martin. V. deinde eidem Congreg. Vallisfol. concessit, ut Prælati & in eorum absentia ipsorum Vicarii possint *in foro conscientie* absolvere suos ab omni ex-

com. etiam reservata Papæ. Et cum dispensare in omni irregul. etiam reservationem, mutilationem, vel enormem sanguinis effusionem, modò casus sit occisus Alphonsi. de Leone *de pot. consoli. pract. 11. n. 221. & seq. Cutill. in addit. 4. c. 3. §. 8. Roder. tom. 1. quest. 20. art. 12. Et Casarub. v. absolut. ord. quoad fratres & v. dispens.* Ubi dicit se vidisse originem concessiois in ipso Monasterio Vallisfol. Et Capuccin. in annot. ad idem v. r. Jul. II. concessisse hoc idem privilegium Dominicanis, quod invenitur in eorum privilegiis, & in Compen. Ord. S. Societ. Jesu v. *dispensatio.*

Eugen. verò IV. eidem Congreg. An. 1438. concessit per oraculum Prælati possint absolvere suos à quibusvis casibus quantumvis enormibus censuris etiam Papæ reservatis, & quibusvis autoritate seu ipsius Papæ seu Concilij generalis latis. Imò etiam si speculatus recurfus habendus sit ad Sedem apost. pro hac absolutione accipienda. Et illis dispensare in omni irregul. exceptâ si sit orta ex Bigam. homicid. vel matricid.

Et semel rehabilitare ad officia. Habetur in eorum Bullar. de quo supra.

Paul. demum III. Eidem Congreg. concessit, ut Prælati, & in eorum absentia Vicarii quot Annis feria 2. primæ hebdomadæ quadragesimæ possint absolvere suos Novitios, Oblatos, Monachos, & Domesticos & quoscunque ipsorum obedientia existentes ab omnibus casibus, & cum illis dispensare in omni irregularitate, & quavis occasione tracta absque ulla exceptione aut restrictione cuiuscumque casus irregularitatis, impedimenti, inhabilitatis, notæ infamie, &c. B. quæ incipit: *Exponitur* sub dato

Anno 1545, die 12. April. qua habe
 Bull. eiusd. Congr. *privil. 89. & 90.*
 Ex omnibus autem usque huc in
 hoc 4. dictis, Nota primò nullum esse
 casum, in quo non possit Regularis acci-
 pere abolutionem à suo Pralato vel di-
 spensationem sibi necessariam. Nā quan-
 tum ad inhabilitatem ad praelaturas &
 officia ordinis potest dispensari per pri-
 vilegiū Eugen. IV. & Pij V. pro Congreg.
 Vallisfol. & Pauli III. pro eadem. Quan-
 tum ad notam infamiae per eadem. Quā-
 tum ad irregularitatem in ea qua oritur quo-
 modocunque à defectu natalium per pri-
 vilegiū Sixti IV. pro Minorib. Item &
 in ea que oritur ex Bigamia seu similitu-
 dine, secundum quod per mittitur Episco-
 pis *cap. 1. qui. cler. vel you.* seu interp. pri-
 vilegiū Iul. II. pro Minorib. quia in il-
 lo excipitur Bigamia quod debet intel-
 ligi de proprietate dicta. In qua adhuc possit
 dispensari per privilegium Sixti IV. pro
 Carthusi. quod solum homicidium exci-
 pit. Vnde Chass. *tract. 4. cap. 1. prop. 4. alle-*
gatus Henric. & Villalob. ait omnes a-
 ctus ibi concedi, & consequenter Biga-
 mia. Quod pro partibus remotis, unde
 non potest facilis recursus haberi ad Pa-
 piam, admittit Curill. *in pract. 10. manci.*
 ubi iterum citat pro hoc Henric.
 & Sanch. Ad quod etiam valent privile-
 giū Martini V. Pauli III. pro Benedict.
 Vallisfol. & Pij V. pro Cassin. in quibus
 conceduntur omnes irregularitates abs-
 que exceptione. Item in ea qua oritur
 ex homicidio aut mutilatione casuali vel
 à defensionem facta, per privileg. Eu-
 gen. IV. pro Cassin. & etiam virtute Trid.
cap. 12. cit. 6. Vel simpliciter voluntarie si
 occultus est casus, per *privil. Mart. V. pro*
Congreg. Vallisfolet. Aut etiam quando
 est notus, si Commissus ante ingressum

Religionis, iuxta aliud Pij V. pro Cassi-
 nenibus, aut etiam si sit Commissus post
 ingressum iuxta privilegium Pauli III.
 pro Congreg. Vallisfol. & aliud Iul. III.
 pro Cassin. de quo ubi de confess. pass.
 nu. 6. Ac demum in irregularitate con-
 tracta ob violationem cuiuscunque cen-
 sura, juxta *privil. Eugen. IV. pro Cassin.*
 Et alia diversa de quibus vbi de confess.
 pass. & vbi de observat. interd. & ubi de
 loco concess. ad celeb. Missas. Quantum
 item ad censuras possunt Regulares ab
 his absolvi quomodocunque sint con-
 tracta, & etiam si sint de contentis in Bul-
 la Cœnæ Domini per prædictum privile-
 giū Eugen. IV. & Pij V. pro Cassin. Mar-
 tini V. & Pauli III. pro Congreg. Val-
 lisfolet. Ac demum quantum ad quoscun-
 que alias penas, quacunque auctoritate la-
 tas, per eadem privilegia Eugen. IV. & 34
 Pauli III.

Nota tamen secundò circa illa Privi-
 legia, qua concedunt dispensationem in
 irregularitate homicidij, quod Capuccin.
in annot. ad Casar. v. absol. quoad Frat. & se-
cul. Et nonnulli alij putant revocari in
 Trid. *sess. 14. cap. 7. de res.* Agnoscit tamen
 idem Capuccin. *ibid.* fuisse postmodum
 una cum alijs ab eodem Trid. abrogatis
 restituta à Pio V. pro foro conscientia.
 Et ita expressè docent Portel. *v. abbas in*
add. & v. dispensare. Roder. to 1. quest. 20. a. 2
& 12 & Celest. Sueff. tract. 8. cap. 12. Imò
 cum in prædicto *cap. 7.* Trid. non sint ul-
 la clausula: *non obstantiarum* (qua tamen
 sunt requisita ad derogandum privile-
 gijs Regularium) neque hæc de quibus lo-
 quimur possunt dici ibi abrogata, sed sunt
 adhuc in suo vigore, secundum Sueff.
cap. 12. cit. Portel. v. dispensare cit in addition.
 Hieron. Rodriq. *in comp. qq. reg. res. 16.*
 Dian. *tract. 2. dub. reg. res. 45.* Peyrn. Chass.
 & alios.

Idem-

REGIA
 VLARIVM
 ET
 IMENTARIUM
 REGILAS
 CELLARLAS
 STOLICE
 8

- 36 Idemq; dicas à fortiori de quibusvis alijs irregularitatibus, quando casus est occultus; & posse Prælatos regulares in his cum suis dispensare, nec privilegia hanc facultatem concedentia esse revocata, & ita docent Sanch. Roder. Beia & Barb. quos citat & sequitur Marchin. *de sacr. ord. tract. 1. par. 9. cap. 1. & 4.* Et post Trid. concessit Pius V. ut in superiori-
- 37 bus notavi. Occultum autem dicitur delictum, vel quando non est notum sub ratione delicti. Aut si non scitur, hunc esse authorè illius, aut si cum scitur, mutat locum & venit ad alium, in quo ignoratur, ut moment Marchin. *cap. 1. cu.* Hieron. Rodriguez *ref. 5. Cord. in sum. q. 34.* Vega *par. 2. cap. 15.* Portel. *v. abbas Sanch. tom. 3. de matr. lib. 8. d. 35.* Bauny *in theol. mor. tr. 8.* Et Martin. à S. Ioseph. *de aut. Guard. quoad dispens.* Vel etiam si sit notum, sed solum inter religiosos aut etiam si inter seculares simul, sed adhuc non deductum ad forum, secundum Chass. *tract. 4. cap. 1. prop. 2. & 5.* ubi citat Peyrin. vel si est notum solum paucis personis, & non maiori parti communitatis, unde in communitate v. g. 10. personarum, non sufficeret esse notum quinque ex illis, aut in populo- sa civitate, si esset notum 10. aut 20. secundum Navarr. *in man. cap. 27. num. 250.* Fagund. *de præcep. eccl. p. 2. lib. 8. cap. 8.* & Vgolin. *de off. episc. cap. vlt.* Vel etiam si non sit absolute, sed penè occultum secundum Nav. *loco cit.* vbi citat Gloss. in *cap. manifesta 2. quæst. 1.* quale dicitur quando est difficilis probationis secundum eundem Navarr. vel quando fuit quidem deductum ad forum, sed non probatum, ut ex Barbof. ait Gavant. *in lin. bir. episc. v. censura.*
- 30 An autem possit Prælati dispensare in delicto convicto post punitionem, & causa terminata; videtur mihi affirman-

dum, tum quia privilegia loquuntur un-
 versaliter tum quia praxis ita induxit.
 Et ita tenent Alph. de Leone, & Cancell.
supra cit. tit. & Chass. cap. 1. rem cit. prop. 7.
 Nota tertio circa alia privilegia, quo-
 rum vigore dicuntur posse regulares ab-
 solvi à suis Prælati à casibus Bullæ Ce-
 næ Domini, quod per annuam eiusdem
 Bullæ promulgationem revocari atri-
 mant Casar. *v. absol. num. 13.* Gurt. *d. 15. de
 com. diff. 3.* Barbof. *in collect. bull. v. casu
 Et v. regularis confess.* Et in *tract. de off. & p.
 Par. cap. 19.* Aulon. *in sum. v. absol. à rito
 Confert.* & non pauci alij. Et ita S. Ce-
 din. Congregat. anno 1628. die 17. No-
 habito verbo cum sanctitate Urb. VIII.
 declaravit, nullamq; fore & esse abso-
 lutionem datam ab illis casibus, præter
 quorumcunq; privilegiorum facti, qui
 illi sunt specialissimè reservati, qui
 non possunt dici comprehensi sub ge-
 nerali facultate absolvendi à reservatis,
 quia sub generali concessione non
 niunt ea, quæ verisimiliter non esset
 concessurus. *cap. 81. de r. g. ur. n. 6.*
 Sed his non obstantibus, ego contra-
 rium teneo, & valere adhuc prædicta
 privilegia secundum omnem tenen-
 rem, quia constat de legitima conce-
 sione, non autem de sufficienti abrogatione,
 nam ad hoc quod dicitur facultatè gene-
 rali absolvendi à reservatis; non includi
 licentiã absolvendi ab istis possit negari,
 quia ubi jus non distinguit, neq; non
 distinguere debemus, deinde R. Prælati
 regulares non absolvere ab ipsis præ-
 nerali potestatem absolvendi à reser-
 vatis, sed per specialia privilegia. *l. 1.
 Jul. III. & Pij V. data expressè & in spe-
 pro ipsis.* Ad hoc verò quod dicuntur
 gulis annis revocari R. falsum esse,
 quia Pius V. suum concessit sub clausu-
 nullius unquam futura revocationi

S. III.

De Pralatorum Iurisdictione quantum ad Correctiones.

S V M M A R I V M.

- 1 Pralati regul. possunt procedere in suis iudiciis remota appellacione & postpositis apicibus iuris.
  - 2 Hoc privil. fundatur in presumptione, quae dudum cessavit.
  - 3 Quomodo veniat intelligendum. & seq.
  - 6 Pralatus regul. potest sine scriptura proferre sententiam excom.
  - 7 Pralati regul. possunt prohibere apostatas, & eiectiones a confessionibus, & concionibus.
  - 8 Pralati regul. possunt a suis habitu spoliare.
  - 9 Pralati regul. possunt fascinosos subicere penis acrioribus, quam sint solita Ordinis.
  - 10 Ad carcerem perpet. vel trivemes damnare.
  - 14 Quod tamen improbat.
  - 11 Pralati regul. non habent ius in membra aut vitam eorum.
  - 12 Carcer pro regularibus debet esse mitior.
  - 13 Sin autem mors in eo acceleratur alicui, Pralatus est irregularis.
  - 15 Nunc illicitum expellere regul. ab ordine iuxta constitut. Urb. VIII.
  - 16 Et varie observationes super eam & seq.
  - 21 Non est proprie fugitivus nec expulsus ad hoc ut subiacet penis constitutionis, qui discedit non odio Ordinis sed ut vitet iniustam vexat.
- B**onifac. VIII. concessit Cisterciens. & Minorib. Bonifac. IX. & Iul. II. Dominican. Idem Iul. II. Minimis Eugen. IV. & Gregor XIII. Cassin. ut Pralati possint in suis correctionibus procedere postpositis iuris apicibus secundum constitutiones approbatas & laudabiles consuetudines Ordinis et remota omni appellacione etiam ad Sedem Apostolicam Et etiam dum agitur de depositione, de pena privationis officij ipso facto carceris, alijsq; arbitrariis Bullar. Cassin. const. 62.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

& 205. Passar. in privil. sui Ordin. minim.
 Beyrin. Bull. 15. Jul. 2. Casar. v. appellare Ca-
 puccin. in idem v. & Barb. in collect. cap. ad
 nostram. de appell. Et in vor. can. lib. 1. vor. 4. dub.
 3. Nota autem, quod hæc & similia pri-
 vilegia fundantur in præsumptione in-
 tegræ & aequitatis Prælatorum, qui
 præsumuntur cum tanta prudentia sua
 monasteria regere, & cum tanta integritate
 in suis iudicijs procedere, ut videatur
 superfluum illos obligare ad legum
 formalitates quæ non sunt inventæ, nisi
 ad obviandum dolis & injustis sententijs,
 aut concedere appellationem ab illorum
 dispositionibus, in quibus nihil refor-
 mandum posse inveniri, suadet ejusmo-
 di in ipsis præsumpta integritas. Atta-
 men ipsa experientia & scandala nimis
 frequentia docent (ad nostram confu-
 sionem) jam dudum cessasse hanc præ-
 sumptionem, & cum ipsa Privilegia su-
 prarelata in illa sola fundata, & jam pas-
 sim ubiq; tribunalia sæcularia cognos-
 cunt de causis Regularium, habeturque
 ad ipsa recursus & appellatio tanquam ab
 abusu. Quod malum tollerari debet ad
 vitanda maiora, ad quæ aliud reme-
 dium non suppetit, nisi quis aut velit
 suadere ea, quæ vel cogitare abhorret a-
 nimus, vel tyrannidem & oppressiones
 pessimas approbare. Vide dicta ubi de
 privil. cler. v. 13.

3 Quod si quis ardentius institerit pro
 talium privilegiorum mantentione,
 huic aliud non opto (ad hoc ut ad sanio-
 rem mentem redeat) quam ut permittat
 Deum sortiri Superiorem injustum,
 vindictæ cupidum, nihil non auden-
 tem &c. hoc est Angelum Sathanæ, qui
 ipsum (etiam bene agentem) colaphi-
 zet, prout est moris talibus. Interim ve-
 ro sciat esse communem Doctorum sen-
 tentiam, quod quando in jure rescripto,

vel privilegio committitur aliquid
 gogium expediendum remota appella-
 tione, intelligitur de frivola, quæ
 terponeretur ad trahendas moras, & ad
 eludendum iudicem, non si ad vitan-
 dum injustum gravamen vel damnum
 irreparabile, cum tunc spectet ad iustitiam
 defensionem, quæ est juris natura.

Et similiter, quando committitur
 gogium tractandum, postpositis iuris
 picibus eximuntur quidæ Prælati a
 malitatibus legum, sed non ab his, quæ
 sunt juris naturalis, & de substantiis
 dicit, ut cum c. in ani docent S. An-
 in sum. p. 3. tit. 9. cap. 7. §. 8. Feder. de
 conf. 55. Tusch. v. Visitatores. cond. 216.
 alij per clem. pastor. de re iud. Unde
 in annot. ad Casar. v. appellare. Dicitur
 Superiores ad correctionem fratrum rati-
 apicibus iuris postpositis posse procedere,
 telligendum est ubi iustitia non periclitatur.
 re Superiores per dicta verba non eximuntur
 iure communi, ad quod Catholici tenentur
 r. de consi. Nec ab eis quæ sunt de substantiis
 essentia iudicij & iuris, ut sunt testes idonei
 gitime probationes, exceptiones, legiti-
 sensiones, quoniam sine illis iudicium foret
 quum, ubi audiretur impugnatio & non
 sio &c. & Gisler. in iud. regul. cap. 11.
 hoc ut Prælati regul. possit formare pro-
 contra suum Inferiorem, debet de iure
 intervenire Actor. & eius petitio seu
 ferens. Citatio, Testes, iuramenti exalta-
 ceptiones legitime, dilaciones sufficientes,
 municatio respectiva dictorum. Citatio ad
 diendam sententiam & iusta appellatio.
 quæ conformiter S. Card. Congr. de-
 tavit, quod Prælati volens aliquem
 fitare ad morum correctionem, non
 nisi compilato processu & servatis de iure
 dis penam ordinariam imponere. Farin.
 par. decis. posth. 117. & 264.

Idem dico de illis particulis summa-
re sine figura iudicij. Sub quibus causæ
Regularium dicuntur ab ipsorum Præ-
latis expediendæ; de quibus in cap. olim.
de accus. Clem. dispendiosam de iudic. Clem.
Cape. lemb. signif. Et in extrav. Henr. 7. quo-
modo pro. in crim. las. Mai. Illa enim par-
ticula summarie debet intelligi non dimi-
nuere sed collectivè, ita scilicet, ut om-
nia suprame morata, & quæ sunt de es-
sencia iudicij serventur nullo omisso,
sed sub compendio & maiori brevitate,
summa enim ponit omnia membra, &
cum non est summa, si desit aliquod; un-
de Narrata in Clem. cir. sepe. §. que omnia n.
39. Dicitur summarie, idem est quod breviter,
tamen quod tota substantia comprehendatur.
L. i. ff. de rer. divis. Hinc est quod qui aliquid di-
cit in summa omnia membra principalia com-
mentat. l. in summa. ff. de cond. indeb. Ex quo
iuri Barib. in extrav. Henrici VII. Doctores
dicunt. Et maxime Imola, quod in tali processu sum-
marie, nihil debet de substantia omitti. Ita ultra
predictos Rosell. can. quidam Episcopus.
2. quest. 1. Innoc. cir. cap. olim. & Lan-
tang. cir. Clem. sepe.

Leo X. concessit Minorib. ut Præla-
tis volens aliquem fratrem excommu-
nicare non teneatur profere sententiã,
in scriptis, ut in iure statuitur sub certis
pænis. Casar. v. absol. ord. quoad frat. Ve-
rum hæc potestas excommunicandi fuit
limitata Prælati Regularium, in decre-
to Clem. VIII. de caluum reservatione,
inter S. Cardin. declaratione dixi §. 1.
v. dico nem posse.

Eugen. IV. concessit Cassin. Sixt. IV.
Dominian. Alex. & Innocent. IV. Mi-
nimo. & Iul. II. Minimis, ut ejectos &
apostas à suo Ordine possint sub pæna
excom. prohibere concionari & con-
fessiones audire. Novo autem iure Ur-
banus VIII. tales insuper suspendit ab

omni sacrorum ordinum Ministerio, ut
infra diceretur.

Pius IV. per Oraculum concessit Cas-
sin. ut suos apostatas redeuntes possint
habitu Religionis spoliare, & in suis
grangiis seu aliis locis alicui officio
mancipare exercendos. Bullar. Cassin.
const. 181.

Pius II. concessit Carmelit. ut fratrem
criminosum possint subijcere pænis nõ
modò in Ordine solitis, sed etiam acro-
ribus, & hoc tam per se, quàm per loco-
rum ordinarios vel iustitiæ ministros,
infra tamen ultimum supplicium, vel
mutilationem. Et modò quòd si torturæ
subijci debeant, id non fiat, nisi de con-
sensu, & in præsentia duorum Patrum
antiquiorum Ordinis. Casar. v. apostata.
num. 18. & Lud. Molin. to. 6. de iust. tr. act.
§. d. 7. num. 4.

Pius V. concessit Ordini S. Hieron. 10
ut Capitulum generale, vel Ordinis ge-
neralis de consilio fratrum seniorum pos-
sit fratrem reum condemnare, vel ad
carcerem perpetuum, vel triremes per-
petuos ob delictum, pro quo secundum
leges morte puniretur. Et similiter Cle-
mens VII. dedit Minimis potestatem
mittendi facinorosos suos ad triremes.
Cappuc. in annot. ad Casar. v. eijcere. &
Cannart. in sum. priv. min. ex schol. passar.

Nota autem circa hæc & alia similia. 11
Quod olim quidam tyranni Abbates ven-
dicabant sibi jus excecandi & debilitã-
di suos Monachos, quod statim fuit pro-
hibitum à Carolo magno, & Concil. 2.
Francofort. can. 18.

Secundò. Quod quidam ex Societ.
Iesu. Franciscus Amicus, æquè incoctè
ac temerè attribuit Prælati Regulariũ
jus vitæ & necis in ipsos dicens posse
illo hunc occidere, qui suum Ordinem
diffamat vel parat diffamare seu falsa

Et imo-

REGIA
BIBLIOTHECA
ET
MUSEUM
MUSEUM
REGULAS
CELLARUM
STOLICE
CASSINENSIS

imponendo, seu vera revelando sed hæc doctrina non invenitur in Evangelio, neque in Regulis Sanctorum, qui Ordines fundarunt. Et cū alia media tuendi honoris suppetant: Et aliās ex tali doctrina sequantur infinita absurda nō modo, sed via aperiatur infandis sceleribus (cū liceat aggressores prævenire) merito ideo Doctores Lovanienses eundem Amicū damnarunt. Et S. Card. Congr. supremæ inquit. Eiusdem generi humano inimicam opinionē iterum damnatam ex operibus eius deleri iussit. Et quantum eius Tomum inter libros prohibitos reposuit. Certè quā impīolīim fuerint Longobardi, & quanta mala intulerint, tum Monachis, tum etiam universali Ecclesiæ satis scitur. Et tamē cū potuisset eos perdere S. Gregor. satius iudicavit cum humilitate & patientia eorum persecutionem tolerare, quā vel in unius necē conspirare. Si ego (inquit) in morte Longobardorum me misere voluissim, hodie Longobardorum gens nec Regem, nec Duces, nec Comites haberet, atque in summa esset confusione divisa, sed quia Deum timeo, in mortem cuiuslibet hominis me misere formido. Sic loquuntur, sic agunt viri Apostolici, & qui Evangelii perfectionem profitentur. Quia Deum timeo in mortem cuiuslibet hominis me misere formido. Ergo qui se miscet, Deum non formidat. Quōd si nec timorem Dei (qui est initium Sapientiæ & fidei Christianæ) habet Amicus, cuius jam societatis erit dicendus; & qui eius opinionē sequuntur, an Iesu neutiquam, quia hoc Iesus non docuit, sed Assassinatorum & Turcarum, quorum ut sanguinolentiam imitantur, & finem debent expectare.

12 Tertio. Quod quantum ad pœnam carceris. Gloss. in extravag. vas electionis. §. in apulia. de cens. sapienter monet, non

esse Religiosos instar latronum in carcere detrudendos *ca. ea qua de stat. Mon. l. m. addo ego quod regulariter pro Religiosis carcer debet esse mirior quā pro laicis. Quōd si aliquis Prælatu detrudat aliquem in tam malè sanum carcerem vel tam malè illum in eo tradat ut mors ei acceleretur, fit irregularis quā homicida & omnes qui quomodo docant; illi cooperari sunt, ut docet Panormit. cap. cum non ab homine. de iud. l. tota. de Ligno. clem. 2. de pen. & rem. Ang. in sum. v. irregularitas. Vi vald. & alii. Brunell. in cap. 1. de homicid. p. 5. n. 4. sic loquitur notabiliter Si (inquit) carcer Ecclesiasticus est in horridus, atque durus, ut illic existentes moriantur, tunc Prælati Iudices non evadunt irregularitatem. Panormit. in cap. novimus de verb. signifi. idem dicit, si panis ministratur in tam modica quantitate, quōd non sufficiat ad sustentationem, lex civilis adde & canonica Conc. 5. Avrel. 20. vult, quōd debeant singulis diebus Domini Iudices miserere carceres, ne illic vel humanitas vel alimonia desit. l. Iudices Codice de Ep. & alibi eadem lex civilis vult, quōd in carceribus non debeant tradi manice ferreae, imbutæ ossibus, sed prolixiores catena. Ac non carcerati tenebris carcerum perimantur, debent ipso solis exortu ad lumen adduci, & ubi minaverit custodiam in vestibulo carceris ac securioribus loci reduci. Hactenus Brunell. cuius utinam doctrina, utinam in quibus incipiunt sibi semper locū inveniret apud eos, qui perfectionem Evangelicam mansuetudinem Christi profitentur.*

Quarto. Quod quantum ad pœnam trirremium. Aufser. in Clem. 1. de off. in pra. v. trirremes. Clar. quest. 70. l. Mol. tract. 5. de iust. d. 7. num. 4. Et nonnulli alii putant, etiam de iure communi, & seculis privilegiis posse Regula

ad addici à suis Superioribus. Attamen
Narret. in com. 3. de reg. Bene monet. Sa-
tis est alienum à charitate fraterni. & pater-
nitatis inter Regul. habendæ simul, & à consue-
tudinibus SS. Augusti. Bened. Bernard. Francis.
Dionysii. & aliorum Regularum Institutorum
benignè penam infligere. Quin & Vivald.
in casu 3. tit. de degrad. n. 41. ait Satius
est religiosum reum. Inter artos include-
re vel muros, ubi squalore, inedia, cor-
dibus & animi oppressi moreretur afflictione,
quam per diem unum tremib. mancipare. Nō
quod velit ut Regular. sic in occultis car-
ceribus occidantur, sed quod utroq; ma-
lo ad invicem collato, istud (licet aliàs
abominabile & omnimodis detestandū)
minus illo tremium; & hoc propter
rationes & inconvenientia, quæ ibi gra-
viter enarrat, ut Prælatos regulares a-
vertat ab hoc pænæ genere intelligendo.
Quod absolute illicitum in Gallia affir-
mat Chall. tract. 3. cap. 4. prop. 2. Et ego
quoque propter constitutionem Urbani
VIII. de Apost. & ejectionis. Mittre enim
ad tremes est de Ordine eijcere, quod
per illam constit. prohibetur, nisi serva-
tis certis circumstantijs, quæ non possent
servari respectu illius qui mitteretur. Fa-
cit quia mittere ad tremes debet prius
degradari, & privilegio Clericali privari,
quod non invenitur concessum Prælati
Regularium, facit item, quia pænâ trire-
miam aequiparatur morti, & non im-
ponitur nisi à Principe habente jus gladij,
quod similiter non habent Regularium
Prælati.

Verum quia supramemorata Privileg.
videtur obviare, ideo ego nunc me fun-
do præcipue in const. Urb. VIII. quæ ad-
mirabilem esse dicitur, simul per eam ab-
rogata esse dicta privilegia, nam cum
præter illam infamem pænâ tremium
quæ Pontifices dedissent singulis Or-

dinibus potestatem eijciendi incorrigibi-
les, quæ licentiâ nonnulli Prælati pessimè
abutebantur, volens hac in parte felic.
record. Urban. VIII. adhibere remedium
anno 1624. die 21. Sept. vocatis & auditis
super hoc Ordinum regular. Prælati &
Procuratoribus edidit constitutionem,
cuius hæc summa: Nullum Regular. posse in-
posterum eijci, nisi sit verè incorrigibilis, qualis
non censetur, nisi concurrant omnia, quæ ex
juris communis dispositione ad hoc requiruntur,
& insuper unius anni spatio sit probatus in car-
cere & in jejunijs & penitentia. Post quod anni
spatium, si perseverat induratus poterit eijci, ve-
rum non nisi à Generali Ordinis, & de consilio ac
consensu sex Patrum ex gravioribus eiusdem Ord.
instructo processu, & plenè probatis causis expul-
sionis ad sacrorum Canonum præscriptum. Ad
quam pænâ non deveniatur, nisi tentatis prius
omnibus medijs lucrands animam errantem, ita
tamen ut servetur c. fin. de regul. put. quod Præ-
latus teneatur recipere expulsam redeuntem, si
emendationem promittit. Sub pena nullitatis
omnium, quæ in contrarium gesta fuerint priva-
tionis omnium officiorum ipso facto vocis act. &
pæns. & perpetue ad illa inhabilitatis. Interim
verò dum expulsus manet extra Religionem, sit
subditus Episcopo, & suspensus ab omni sacrorum
Ordinum Ministerio. (a)

Paret igitur quod hac constitutione
admissa nō potest aliquis damnari ad tri-
remes, cum debeat recipi quacūque ho-
ra, promittit emendationem &c. Sed &
circa eandem const. ego aliqua observo,
& primò quidem, quod Chall. tract. 4. c. 6.
pr. 9. ait illam nō obligare saltem quado
apparet reum non esse emendandum per
ea, quæ in illa præcipiuntur. Sed ego

(a) Per hanc constitutionem tollitur jus Domini-
e. in quorum const. l. 1. c. 19. dicitur incorrigibilis,
qui nec culpas timet admittere, & pænas recusat
ferre. Et Minorum apud quos talis dicitur qui ter
convictus & punitus, in istdem criminibus equali-
bus aut gravioribus persistit sine spe emendationis.

- 10 Abbas celebrans pontificaliter potest sibi Sedem statuere, & qualem.
- 11 Et de super baldachinum & quale & quoties.
- 12 Abbas celebrans Pontif. potest habere Assistentes & quot & quales.
- 13 Abbas celebrans Pont. potest in fine dare Indulgentias.

Pontificalia de jure & ex sua primava institutione fuerunt concessa solis Episcopis, verum ex quo ceperunt Abbates inter Prelatos recipi, & Episcopis ad aequari etiam pontificalium insigniorum usus fuit illis concessus, quibusdam omnium, quibusdam aliquorum tantum, & quidem Petr. Blesen. in epist. sua 90. meriens Abbates ad primam vnam humilitatem ac simplicitatem Monasticam culpat in eis pro suo zelo usum pontificalium, & de facto ex his motivis humilitatis & simplicitatis monasticae fuit olim interdictus in Congreg. Bursfeld. ut videre est in eius constitut. cap. 18. Verum non ita repugnant pontificalia humilitati monasticae, quin sacro foedere possint sociari, Omnis autem his, quae pro, & contra hac in parte possent allegari, & privilegijs pro communibus insignijs Mitra, baculo, sandalijs, &c.

Celestin. V Eugen. IV. Ac novissime Paul. V. per B. qua incipit: Ex iniuncto nobis. Sub dato año 1606. die 9. Decemb. concessit Abbati Generali Celestiniorem facultatem portandi habitum Praelatorum Regularium hoc est Capuceium seu Mozettam, Mantelletum, Biretum clericale, & Pileum praelatitium. Abbates vero Montis Cals. Sancti Pauli de urbe Causa, &c. habent privilegium portandi cap-pam, & habendi caudatarium, quando veniunt in ecclesiam ad celebrandum pontificaliter.

Ego tamen adverto multum valere, ne dicam

Monasterijs fugiant, parum fuisse deo, parum humiles, parum obediens, ut clarius loquar parum potuisse, parum dissimulare (quis enim heu vere humilis, vere obediens?) Superiores vero fratresque ipsorum in charitate & dilectione erga ipsos defecisse, imperata, ut medius, in suis ordinationibus fuisse, adeo non raro de uno Monasterio fugam, qui in altero fuisset quiete mansueta obedientiam unius Praelati detrectet, pro altero nihil non fecisset, suo igitur officio discedit, verum non solo, sed Praelati vel Fratrum, atque ideo non formaliter neque in rigore fugitivus, qui proprie non fugit nec deserit Religionem sed indiscretum Praelatum, Fratrumque adversarios. Neque sic est obnoxio constitutionis panis, nam pati iniuriam, vexationem, est quidem consilij, C. de servit. tam obligationis, vide dicenda, ubi lam de

CAPUT XXIV.

Circa Pontificalia.

SUMMARIUM.

Pontificalium est proprie Episcoporum.
 In aliis ab aliquibus culpatur ibid. de-
 batur tamen.
 Alii aliqui habent usum mozetta, mantel-
 let, pilei Praelati y.
 Alii quidam plurimum valet consuetudo, de quo
 exempla proponuntur.
 Abbas tamen ad celebrandum, potest per viam
 bene vivere populo.
 Non tamen associari a Monachis, in quo
 est praerogativa.
 Abbas potest in tribus officijs solemniter bene-
 dicere.
 In praesentia cuiuscumque etiam Cardinalis.

REGIA
 BIBLIOTHECA
 ET
 MUSEUM
 REGIAS
 CELLARUM
 HISTORICAE
 8